

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 5PP/42/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118011203
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Alexandra Osadská
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2018:4118011203.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Alexandry Osadskej a prísediacich Ing. Viktora Baraníka a Ing. Dominika Gregušku, v konaní o žiadosti odsúdenej S. S., o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 13.11.2018 takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona sa žiadosť odsúdenej S. S., H. XX.XX.XXXX N. S. C., R. C. K., B. H. M. S. P. C. XX, C. - M. H. N., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, vo výmere 2 (dva) roky a 4 (štyri) mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/151/2014, zo dňa 11.11.2015, právoplatným dňa 11.11.2015, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona, z a m i e t a .

odôvodnenie:

Dňa 24.09.2018 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť odsúdenej S. S. (ďalej iba „odsúdená“) o jej podmienkové prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp. zn. 2T/151/2014 zo dňa 11.11.2015, právoplatným dňa 11.11.2015, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno c) Trestného zákona, ktorú okrem iného odôvodnila tým, že si uvedomila svoju chybu, po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody bude žiť riadnym životom, pracovať a starať sa o rodinu a nedopustí sa žiadnej trestnej činnosti.

Súd na verejnom zasadnutí konanom dňa 13.11.2018 vykonal dokazovanie za splnenia zákonných podmienok, prečítaním a oboznámením na vec sa vzťahujúcich listinných dôkazov a vykonal výsluch odsúdenej.

Z hodnotiacej správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (ďalej len „ÚVTOS Nitra - Chrenová“) zo dňa 21.09.2018 vyplynulo, že odsúdená nastúpila do výkonu trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Bratislava dňa 22.02.2016, kde jej správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni. Dňa 08.03.2016 jej bol prerušený výkon trestu odňatia slobody z dôvodu gravidity. Po prerušení výkonu trestu bola premiestnená do ÚVV a ÚVTOS Bratislava dňa 14.02.2017 a následne do Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Trenčín, nakoľko jej adaptácia na podmienky výkonu trestu prebiehala so psychickými problémami. Do ÚVTOS Nitra - Chrenová bola umiestnená 04.07.2017. Po adaptačnej fáze na nástupnom oddiele bola zaradená do diferenciačnej skupiny „C“ a následne bola umiestnená do kolektívu odsúdených. Na podmienky trestu sa adaptovala bez problémov. S cieľom dosiahnutia účelu výkonu trestu bola preradená do diferenciačnej skupiny „B“. Správala sa slušne, pokyny a príkazy nadriadených rešpektovala. Odsúdená je zaradená na pracovisko, ktoré sa zaoberá výrobou protipožiarnych komponentov, pracovné úlohy plní zodpovedne a svedomite. Počas doterajšieho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody nebola disciplinárne riešená. Odsúdená udržiavala písomný kontakt so

svojou matkou a krstnou matkou. Po výkone trestu má zabezpečené ubytovanie u svojej krstnej mamy. K spáchanému trestnému činu prezentuje kritický postoj. Resocializačná prognóza odsúdenej sa javí ako priaznivá, riziko sociálneho zlyhania je v strednom stupni. Ústav konštatoval, že odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie a odporúča ju podmiennečne prepustiť s dohľadom.

Odsúdená na verejnom zasadnutí uviedla, že v prípade prepustenia ma zabezpečené ubytovanie a bude sa snažiť nájsť si prácu. Je matka dvoch detí, jedno dieťa je u bývalého manžela, druhého dieťaťa - dcéry sa vzdala, pretože sa po jej narodení opäť vrátila k drogám. Pred výkonom trestu odňatia slobody užívala pervitín a absolvovala aj ochranné liečenie. Svoj čin oľutovala a vyjadrila snahu viesť riadny život a nedopúšťať sa protiprávneho konania.

Zástupkyňa ÚVTOS Nitra - Chrenová uviedla, že od vypracovania hodnotenia nedošlo k výraznejšej zmene, doplnila len, že odsúdená nadviazala kontakt s rodinou a v pracovnej oblasti bola pochválená za pozitívne výsledky na pracovisku. Podľa vyjadrenia zástupkyne ÚVTOS Nitra - Chrenová odsúdená si počas výkonu trestu jej pozitívnym správaním, ktoré doposiaľ nevykazovalo problémy, za ktoré by mala byť disciplinárne potrestaná, vytvorila podmienky na podmiennečné prepustenie, pretože je snaživá. Poukázala na to, že získanie nejakej disciplinárnej odmeny vzhľadom na dĺžku trestu je dlhodobější záležitosť. Zotrvávala na tom, že odsúdená spĺňa čiastočne podmienky na podmiennečné prepustenie a odporučila ju prepustiť s dohľadom.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra v konečnom návrhu poukázal na vykonané dokazovanie, z ktorého bolo zrejmé, že u odsúdenej síce boli splnené formálne podmienky pre jej podmiennečné prepustenie, avšak neboli splnené materiálne podmienky. V tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že menovaná bola doposiaľ opakovane súdne trestaná a to vrátane opakovaných nepodmiennečných trestov, pričom počas doterajšieho výkonu trestu, napriek dátumu nástupu, si táto nevytvorila podmienky pre udelenie ani jednej disciplinárnej odmeny. Zároveň považoval za potrebné poukázať na riziko sociálneho zlyhania menovanej a ako aj na skutočnosť, že odsúdená bola pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody jednak dlhodobo nezamestnaná a jednak užívateľkou psychotropných látok. Preto navrhol žiadosť odsúdenej ako nedôvodnú zamietnuť.

Odsúdená v konečnom návrhu uviedla, že svoj čin ľutuje a bude sa snažiť viesť riadny život a nedopúšťať sa protiprávneho konania.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmiennečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmiennečného trestu odňatia slobody.

Na základe uvedených zákonných ustanovení a na základe zisteného skutkového stavu, súd dospel k záveru, že odsúdená dňa 27.08.2018 splnila formálnu podmienku na jej podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, nakoľko vykonala jednu polovicu z uloženého trestu odňatia slobody, avšak nespĺnila materiálne podmienky podmiennečného prepustenia.

Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmiennečnom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od odsúdenej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Podstatou podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Súd vyhodnotil, že odsúdená nespĺnila zákonné podmienky pre podmienené prepustenie, a to najmä pre sklon k páchaniu trestných činov, vysoké riziko recidívy (ide o osobu v minulosti šesťkrát súdne trestanú, z toho trikrát na nepodmienečný trest odňatia slobody), pre drogovú závislosť, čo vyplynulo z hodnotenia rizika sociálneho zlyhania, ktoré bolo súčasťou hodnotenia ústavu na odsúdenú, ale aj zo samotnej výpovede odsúdenej, preto nemožno dôvodne očakávať, že odsúdená v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona. Z ustanovení § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdenej je súčasné splnenie troch podmienok a to, že odsúdená vykonala zákonom stanovenú dobu z uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie, a že sa môže od nej očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdená trest vykonáva. Výkon zákonom stanovenej doby uloženého trestu a v súčasnosti pozitívne hodnotenie správania odsúdenej a plnenia jej povinností vo výkone trestu nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok na jej podmienené prepustenie. Zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby za plnenie príkazov a nariadení príslušníkov a zamestnancov zboru, prípadne za dobrú prácu v podmienkach výkonu trestu bola páchatel'ka automaticky prepustená po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdená povedie aj na slobode riadny život, a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Trestného zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdenej, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmienené prepustenie a musí pritom vyplývať z zhodnotenia páchatel'kinho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdená, po podmienenom prepustení, povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatel'kinej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jej nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu, pričom bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdenej z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdenej a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Správanie odsúdenej vo výkone trestu sa musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdenej, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdená vo výkone trestu dosiahla taký stupeň nápravy, že sa už zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych návykov, ktoré ju viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jej rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Súd v posudzovanom prípade prihliadol na všetky okolnosti, ktoré mali význam pre rozhodnutie o tom, či boli splnené podmienky pre podmienené prepustenie odsúdenej, t. j. pre záver, že odsúdená plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázala nielen polepšenie, ale že možno od nej aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život. Z hodnotenia riaditeľky ústavu na výkon trestu odňatia slobody vyplynulo, že odsúdená má v podmienkach výkonu trestu správanie na požadovanej úrovni (doposiaľ nebola disciplinárne potrestaná), jej pracovná morálka bola hodnotená kladne, na základe čoho odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok pre podmienené prepustenie, pričom jej resocializačná prognóza sa javí ako menej priaznivá a riziko sociálneho zlyhania je v strednom stupni.

Podstatne odlišný a pritom negatívny charakter má potom správanie a konanie odsúdenej na slobode. Z obsahu pripojeného spisu a odpisu registra trestov bolo totiž zrejme, že odsúdená bola už v minulosti opakovane šesťkrát súdne trestaná pre majetkovú trestnú činnosť ako aj pre trestné činy proti rodine a mládeži zanedbania. Z toho boli odsúdenej dvakrát uložené podmienené tresty odňatia slobody, pričom v oboch prípadoch bol nariadený aj nepodmienečný trest odňatia slobody, trikrát je boli uložené nepodmienečné tresty odňatia slobody, jedenkrát bolo upustené od uloženia súhrnného trestu. Z uvádzaného bolo teda zrejme, že odsúdená je osobou so sklonom k páchaniu rôznej trestnej

činnosti, ide o recidivistku a z pohľadu doterajších odsúdení mala dostatok možností, aj šancí, o ktoré súd žiadala ako aj času preukázať zmenu svojho správania. Tieto však odsúdená vôbec nevyužila, keďže bolo evidentné, že predchádzajúce odsúdenia nespĺnili u nej zákonom predpokladaný účel. Správanie odsúdenej na slobode je negatívne a jej resocializačná prognóza z tohto hľadiska je preto menej nepriaznivá. Povaha trestných činov spáchaných odsúdenou a z nich vyplývajúce okolnosti charakterizujúce odsúdenú ako osobu so sklonom k páchaniu trestných obdobných činov tým odôvodnili záver o existencii príliš vysokého rizika recidívy odsúdenej a z neho vyplývajúci záver, že u odsúdenej, aj napriek v celku pozitívnemu hodnoteniu jej správania vo výkone trestu odňatia slobody, nebol ešte dosiahnutý taký stupeň jej nápravy, že by sa zbavila práve tých charakterových vlastností a nesprávnych sociálnych návykov ako aj vo vzťahu k majetku iných, ktoré viedli ku spáchaniu trestných činov, a preto nemožno dôvodne predvídať, že odsúdená aj na slobode mimo podmienok ústavu povedie riadny život. Odsúdenou deklarovanie snahy viesť riadny život nebolo pre súd dostatočnou zárukou na jej podmieničné prepustenie.

U odsúdenej sú zakorenené sklony k páchaniu trestnej činnosti s poukazom na drogovú závislosť, kvôli ktorej sa vzdala aj práve svojho novonarodeného dieťaťa, a na jej neschopnosť abstinovať, na dlhodobú nezamestnanosť, na neukončenie stredoškolského vzdelania preto bolo na mieste u nej ešte zachovať ďalší prevýchovný a resocializačný proces v podmienkach ústavu na výkon trestu odňatia slobody.

Súd na záver dodal, že odsúdená musí spĺňať podmienky vo všetkých požadovaných kritériách potrebných na to, aby bolo možné vyhovieť jej žiadosti o podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia.

Z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok súd rozhodol tak ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia a žiadosť odsúdenej o jej podmieničné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva vzdal.